

28 października 2010 r. w Szkole Podstawowej nr 130 w Łodzi (ul. Gościniec 1) odbyły się, nie pierwszy już raz, modelowe zajęcia edukacyjne dla nauczycieli szkół podstawowych klas IV – VI.. Lekcję *Jak smakuje kolor różowy, czyli w kuchni pana Kleksa* przygotowały i prowadziły: pani Agata Pielacińska – Gręda (nauczycielka języka polskiego) oraz pani Katarzyna Kasprzyk (nauczycielka muzyki i plastyki). Zajęcia w interesujący sposób integrowały treści kształcenia z zakresu języka polskiego, muzyki i plastyki. Praca w grupach, ciekawe, różnorodne zadania stawiane do rozwiązania, wykorzystanie różnych metod i technik kształcenia stymulowały aktywność uczniów, angażowały ich uwagę. Dzieci chętnie uczestniczyły w realizacji poszczególnych poleceń, w czym niewątpliwie pomagały otwartość i życzliwość prowadzących zajęcia.

Spotkanie zakończyła dyskusja na temat sposobów integrowania różnych treści kształcenia na lekcjach przedmiotów humanistycznych. Mam nadzieję, że zaprezentowany niżej scenariusz zainspiruje innych nauczycieli do tworzenia własnych, oryginalnych projektów zajęć edukacyjnych.

Jak smakuje kolor różowy, czyli w kuchni pana Kleksa

Lekcja modelowa w bloku humanistycznym
przeprowadzona dnia 28 października 2010 r.
w klasie IV

Tematy poszczególnych lekcji:

- Język polski – W barwnej kuchni pana Kleksa – doskonalenie umiejętności tworzenia przepisów kulinarnych
- Muzyka – Określanie nastroju muzyki – swobodna ekspresja twórcza inspirowana słuchanymi utworami W.A. Mozarta
- Plastyka – Tworzenie kolażu z wykorzystaniem materiałów ilustracyjnych, zapoznanie z twórczością Giuseppe Arcimboldiego.

Cele operacyjne- uczeń:

- pracuje aktywnie w grupie
- angażuje się w grupowe konstruowanie nietypowego przepisu kulinarnego
- tworzy przepis kulinarny zgodny z poznanymi zasadami i stosuje w nim prawidłowe formy gramatyczne
- dobiera składniki oryginalnych potraw i poprawnie zapisuje ich nazwy
- słucha ze zrozumieniem czytanego tekstu
- słucha uważnie prezentacji innych grup
- wykorzystuje fragmenty tekstu lektury przy wykonywaniu ćwiczeń
- określa swój nastrój i nastrój muzyki, stosując właściwe przymiotniki i dobierając odpowiednie kolory
- tworzy plastyczną interpretację utworu muzycznego-sztafeta muzyczna
- wykonuje kolaż inspirowany obrazami Giuseppe Arcimboldiego

Metody: pokaz, pogadanka, praca z tekstem, elementy pedagogiki zabawy, gry i zabawy dydaktyczne, burza mózgów, metaplan, ćwiczenia praktyczne

Formy pracy: indywidualna i grupowa jednolita

Środki dydaktyczne: tekst lektury, karty pracy, ilustracje przedstawiające obrazy Giuseppe Arcimboldiego, kredki świecowe i drewniane, płyty CD z muzyką klasyczną, karty oceny do kolorowania, gazety, ilustracje, kolorowy kisiel w różnych smakach, kubki, łyżeczki, apaszki, karteczki do podziału na grupy, czekolada

Czas trwania zajęć: 3 x 45 min.

Nauczyciele prowadzący:

- Nauczyciel języka polskiego – mgr Agata Pielacińska- Gręda
- Nauczyciel plastyki i muzyki – mgr Katarzyna Kasprzyk

Przebieg zajęć:

1. **Rozpoczęcie zajęć – kolorystyczne określenie nastroju uczniów.** Dzieci siadają w kręgu i mają za zadanie pokolorować pierwsze trzy fragmenty jesiennego szala kolorami, które charakteryzują ich dzisiejszy nastrój. Po wykonaniu zadania dzieci opowiadają o swojej pracy i o tym, co oznaczają wykorzystane przez nich kolory .
2. **Podział na grupy.** Uczniowie losują karteczki, na których zapisane są skojarzenia dotyczące kolorów [Zał. nr 1]. Zadaniem dzieci jest uważne odczytanie zapisu i odnalezienie stolika, na który wskazuje odgadnięty kolor, np.: słońce jest (jakie?)..... Po odgadnięciu koloru uczniowie odnajdują stolik żółty.
3. **Wprowadzenie do tematu lekcji,** zapisanie tematu na tablicy i w zeszytach
4. **Kolorystyczno – słowna uzupełnianka.** Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy i koperty z elementami będącymi ich uzupełnieniem [Zał. nr 2]. Uczniowie indywidualnie mają dopasować obrazki, powiedzenia oraz ich wyjaśnienia i wkleić je we właściwe miejsca na kartach pracy.
5. **Określanie nastroju muzyki.** Uczniowie stają w kręgu i odliczają do 2. Następnie „jedyńki” siadają w kręgu wokół kartonów, a „dwójki” w innym miejscu klasy. Nauczyciel odtwarza muzykę z płyty, która jest poważna, smutna, wolna (Requiem – W.A. Mozart). Uczniowie słuchają muzyki z zamkniętymi oczami, a następnie „jedyńki” wybierają z zestawu kredek świecowych te, które odpowiadają nastrojowi muzyki, a „dwójki” wybierają karteczki w odpowiednich kolorach.
6. **Działanie twórcze.** Nauczyciel jeszcze raz odtwarza muzykę. Podczas jej trwania „jedyńki” przedstawiają na kartonach swe odczucia, rysując kredkami przez 10 sekund. Na znak nauczyciela przekazują kartkę następnemu uczniowi, który kontynuuje rysowanie (plastyczna sztafeta). Działanie kończy się, gdy kartony wrócą do swych pierwszych twórców. W tym samym czasie „dwójki” mają za zadanie na swych kartkach zapisać po 3 przymiotniki określające nastrój słuchanej muzyki i rozciąć kartki na paseczki tak, aby na każdym pasku znalazł się 1 przymiotnik. Po skończeniu zadania następuje prezentacja powstałych prac plastycznych oraz sprawdzenie, czy zapisane na kartkach przymiotniki pasują do nich oraz jakie określenia powtarzają się najczęściej (słoneczko skojarzeń). Następnie grupy zamieniają się miejscami i zadanie powtarza się, ale z muzyką wesołą, skoczną, żywą (Eine kleine Nachtmusik – W.A. Mozart).
7. **Wprowadzenie do Akademii Pana Kleksa.** Nauczyciel rozmawia z uczniami na temat kolorów, jakie pojawiają się w lekturze. Dzieci zauważają, że w bardzo wielu miejscach książki pojawiają się kolory, np.: Akademia zbudowana jest z kolorowych szkielek, pan Kleks gotuje kolorowe potrawy, ma różnokolorowe włosy i pomarańczowe wąsy.
8. **W kuchni pana Kleksa.** Uczniowie dobierają się w pary w ławkach, jeden zawiązuje oczy drugiemu. W tym czasie nauczyciel rozdaje kubeczki, w których znajduje się kisiel. Osoba

z odsłoniętymi oczami zapisuje na karteczce kolor deseru, odwraca kartkę na drugą stronę i rozpoczyna karmienie kolegi lub koleżanki. Osoba z zawiązanymi oczami po zjedzeniu zdejmuje opaskę i zapisuje na kartce 3 przymiotniki określające smak jedzonej potrawy. Po chwili następuje zamiana ról i uczniowie wykonują ćwiczenie ponownie.

9. **Jak smakuja kolory?** – omówienie wyników ćwiczenia. Uczniowie odczytują nazwy kolorów ze swoich karteczek, a następnie przymiotniki określające smak deseru. Powstaje połączenie np.: różowy – słodki, balonowy, delikatny ...itd.
10. **Smaki w kuchni pana Kleksa.** Nauczyciel odczytuje fragment lektury opowiadający o smakach kolorów, uczniowie uzupełniają kartę pracy dopisując do kolorów właściwe smaki [**Zał. nr 3**] Uzupełnioną kartę pracy wklejają do zeszytów.
11. **Przepis kulinarny.** Uczniowie wyszukują w tekście utworu Jana Brzechwy i odczytują przepisy na potrawy pana Kleksa oraz przypominają zasady tworzenia przepisów kulinarnych. Następnie w grupach mają za zadanie stworzyć własny, oryginalny przepis z zachowaniem zasad jego konstruowania i wykorzystaniem nietypowych składników (zachowana jednolita forma gramatyczna) [**Zał. nr 4**]. Po skończonej pracy uczniowie odczytują powstałe receptury.
12. **O jedzeniu inaczej.** Uczniowie otrzymują od nauczyciela ilustracje [**Zał. nr 5**] przedstawiające obrazy włoskiego malarza z XVI w. Giuseppe Arcimboldiego. Oglądają je, aby zauważyć nietypowe zastosowanie warzyw i owoców, a także innych elementów przyrody. Następnie przyczepiają je do tablicy przy właściwych nazwach (muszą sami znaleźć na obrazie elementy wskazujące na jego tytuł)
13. **Aktywność twórcza.** Dzieci indywidualnie tworzą kolaż – portret człowieka; w pracy wykorzystują ilustracje przedstawiające warzywa, owoce i inne rodzaje pożywienia. Po skończonej pracy następuje prezentacja powstałych dzieł.
14. **Zakończenie lekcji.** Nauczyciele podsumowują pracę uczniów, oceniają ich zaangażowanie i zachowanie. Dzieci uzupełniają kolorami pozostałe pola swojego szalika nastroju (nastój, w jakim znajdują się na zakończenie lekcji).

Niezapominajka jest.....(jaka?)	Mundur policjanta jest..... (jaki?)
Niebo jest.....(jakie?)	Jeansy są..... (jakie?)
Liście latem są..... (jakie?)	Trawa jest..... (jaka?)
Kiwi jest.....(jakie?)	Ogórek jest..... (jaki?)
Śliwka węgierka jest..... (jaka?)	Wrzosa są..... (jakie?)
Fiołki są..... (jakie?)	Bakłażan jest..... (jaki?)

Załącznik nr 2

UZUPEŁNIJ LUKI W TABELCE, WKLEJAJĄC ODPOWIEDNIE OBRAZKI:

ILUSTRACJA	ZNANE POWIEDZONKO	WYJAŚNIENIE
Obrazek przedstawiający niebieskie migdały	MARZYĆ O NIEBIESKICH MIGDAŁACH	ODERWAĆ SIĘ OD RZECZYWISTOŚCI
Obrazek przedstawiający różowe okulary	PATRZEĆ NA ŚWIAT PRZES RÓŻOWE OKULARY	WIDZIEĆ TYLKO DOBRE STRONY ŻYCIA, BYĆ OPTYMISTĄ
Obrazek przedstawiający tęczę	MALOWAĆ ŚWIAT W TĘCZOWYCH BARWACH	WIDZIEĆ ŚWIAT POZYTYWNE

Adresy:

<http://www.pasjeslubne.pl/migdal-y-w-lukrze>

niebieskie migdały

http://www.google.pl/imgres?imgurl=http://4.bp.blogspot.com/_uuqzzoBJTq0/TCOSbx6r5GI/AAAAAAAAD4g/otFd496H4Jk/s320/rozowe%2Bokulary.jpg&imgrefurl

różowe okulary

<http://tin.pinger.pl/p/15>

tęcza

Każda z grup otrzymuje kartę pracy z innymi trzema elementami uzupełnianki, np. w kategorii ilustracja znajduje się obrazek przedstawiający *niebieskie migdały*, w kategorii znane powiedzonko tekst: *patrzeć na świat przez różowe okulary*, w kategorii wyjaśnienie tekst: *widzieć świat pozytywnie*.

Załącznik nr 3

Uzupełnij na podstawie wysłuchanego fragmentu tekstu:

?	JAKI TO SMAK?
---	---------------

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--	--

--

--	--

--

--	--	--

--

PRZEPIS NA

2 PŁOMYKI ŚWIECY
1 SZKLANKA SOKU ZE ŚWIEŻEJ POMARAŃCZY
5 UNCJI BLASKU ZACHODZĄCEGO SŁOŃCA

WYKONANIE

SMACZNEGO!

Załącznik nr 5

Obrazy G. Arcimboldiego wykorzystane na lekcji można znaleźć na stronie internetowej;
<http://www.dzierzoniow.art.pl/wielcy/arcimboldo/index.html>

Szalik nastroju – to wąski pasek papieru podzielony na sześć pól, trzy z nich uczniowie wypełniają na początku lekcji, a trzy na zakończenie zajęć; porównują swoje samopoczucie.

Jak smakuje kolor różowy?

Praca w grupach

Jaki tytuł noszą te obrazy i dlaczego?

Praca indywidualna – tworzenie kolaży

Prace uczniów

Uzupełnianie szalika nastroju na zakończenie lekcji

Podsumowanie lekcji przez prowadzącą zajęcia nauczycielki

